

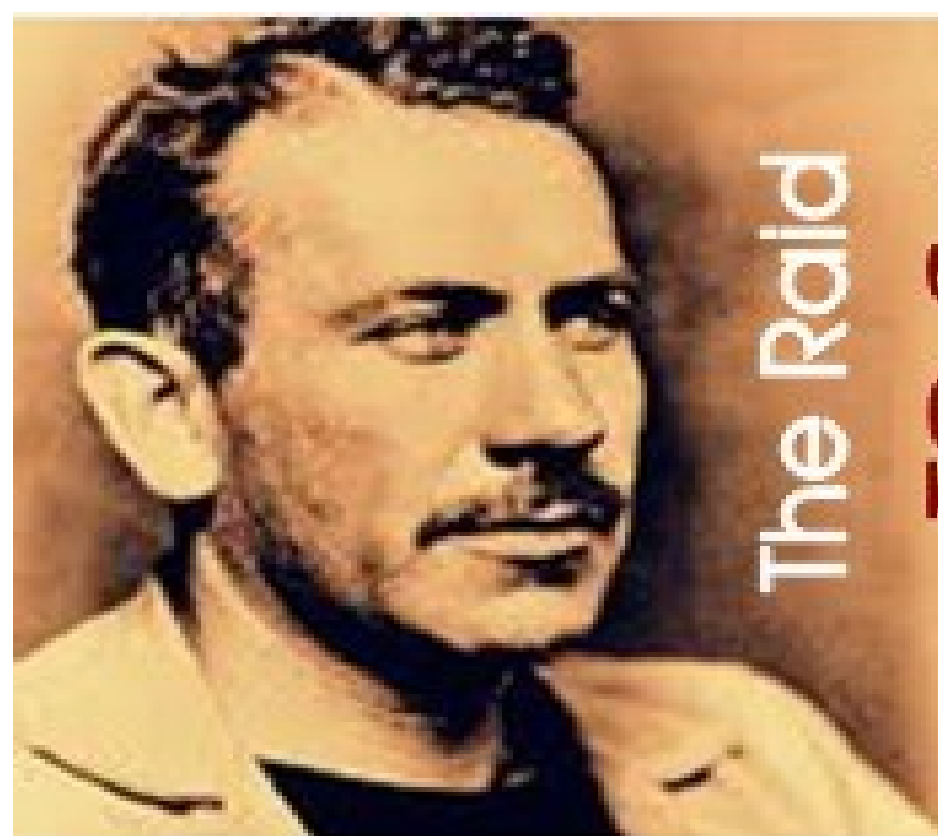
The Raid

JOHN
STEINBECK

Một cuộc ráp

NGUYỄN HIẾN LÊ

dịch

The Raid

JOHN
STEINBECK

Một cuộc ráp

NGUYỄN HIẾN LÊ

dịch

Một cuộc ráp

John Steinbeck

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách :

Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>

MỘT CUỘC RÁP

(THE RAID)[1]

André Gide khen truyện này là tả được một bi kịch của thời đại bằng những nét không đậm quá, không nhạt quá, làm cho ta vừa hồi hộp vừa mỉm cười, tâm trạng hai nhân vật trong truyện có thể là tâm trạng chung của mọi đảng viên các hội kín trên thế giới, dù là Cộng sản đảng ở Trung Hoa, Pháp, Mã Lai hay Quốc dân đảng ở Việt Nam thời trước... Chúng ta đều biết tác giả theo Cộng, thái độ của ông trong bài này cũng như trong truyện In dubious battle. Đoạn kết mỉa mai rất kín đáo. Dick vô tình diễn một ý trong Thánh kinh mà khi Root nhắc lại câu diễn ý đó thì bị Dick mắng là không nhớ lời dạy của đảng.

I

Trời đã tối đen khi hai người đàn ông nhảy từ một toa xe xuống rồi vội vàng tiến vào khu hẻm lách của châu thành nhỏ tại California. Không khí nặc mùi lò lợ trái cây thúi từ những xưởng đóng thùng đưa ra. Tại các ngã tư, những ngọn đèn điện xanh ở tít trên cao đong đưa dưới gió và chiếu lên mặt đất những bóng dây điện chao đi chao lại. Những căn nhà bằng gỗ nghỉ ngơi trong tĩnh mịch. Ánh đèn thê thảm rọi lên những cửa kính dơ dáy.

Hai người đàn ông đó cao suýt soát nhau, nhưng một người lớn tuổi hơn người kia nhiều. Tóc họ hớt kiểu bàn chải, quần xanh kẻ ô. Người lớn tuổi bận một chiếc áo ngắn, thứ áo của thợ, còn người nhỏ tuổi bận một chiếc áo nịt tay dài, màu xanh, cổ cuộn lại. Họ rảo bước trên những con đường tối, tiếng chân của họ dội vào những căn nhà gỗ. Người nhỏ tuổi bắt đầu huýt sáo điệu *Comme to me, my melancholy baby*[2]. Bỗng gã ngừng huýt:

- Sao nó cứ lớn vồn hoài trong óc tôi suốt ngày nay, cái điệu hát mắc dịch đó. Muốn quên đi mà không được. Điệu đó cổ quá rồi mà.

Người kia quay lại bảo:

- Root, mày sợ rồi. Thú thật đi. Hoảng vía rồi.

Lúc đó họ bước tới chân một cột đèn điện. Nét mặt của Root dữ dần lạ lùng. Mắt gã hoá lè, môi gã mím lại, chua chát: “Không, tôi không sợ”. Họ đã bước ra khỏi vùng ánh sáng. Mặt gã dịu bớt đi. “Tôi chỉ muốn được biết rõ hơn một chút thôi. Anh Dick, anh đã làm đại diện. Anh biết việc sẽ xảy ra sao. Còn tôi, tôi chưa hề làm đại diện”.

Dick đáp ra vẻ ông thầy lăm:

- Không có trường học nào bằng trường học hoạt động. Trong sách mà học được cái gì đâu.

Họ bước qua đường rầy. Ở phía trên một chút, là chỗ bẻ ghi, lổm đổm vài ngọn đèn xanh.

Root bảo:

- Tối gì mà như mực thế này. Không biết lát nữa trăng có ló không. Thường thường hể trời tối đen là trăng mọc. Anh Dick, anh nói đầu tiên phải không?

- Không, mày nói chứ. Tao có kinh nghiệm hơn mày. Trong khi mày diễn thuyết, tao nhận xét họ, để hể thấy họ cần câu là tao hạ một cú cho đích đáng. Mày biết mày phải nói gì với họ không?

- Biết mà. Ở trong đầu tôi rồi. Tôi đã viết lên giấy rồi học thuộc lòng. Có nhiều thằng tướng bảo rằng khi họ đứng dậy bỗng hoá bí, không biết nói gì cả rồi thành linh tự nó tuôn ra như có người khác nói thay cho họ và cứ thế mà thao thao như nước ở miệng một ống bơm vậy. Big Mac Sheane bảo chính hần như vậy. Nhưng tôi thì tôi không muốn có gì vấp vấp, nên tôi viết cả lên giấy.

Một chuyến xe lửa hú lên thê thảm và một lát sau từ một khúc quẹo hiện ra, đẩy làn ánh đèn hoảng hốt trên đường rầy. Những toa xe có đốt đèn rầm rầm chạy qua. Dick quay lại ngó chuyến xe rồi khoan khoái bảo:

- Chuyến xe đó ít khách. Mày phải nói rằng lão già đó làm sở hoả xa phải không?

Root rán giữ cho giọng khỏi chua chát:

- Phải. Lão coi đường rầy. Siết thắng. Khi lão hay công việc của tôi, lão tổng cổ tôi. Lão sợ bế nôi gạo. Không chịu hiểu gì cả. Tôi giảng giải mà vô phương, lão không chịu hiểu.

Có chút ân hận trong giọng của Root. Thành linh gã cảm thấy rằng gã đã xuống tinh thần, có thể đã lộ vẻ quá bi quan, nhớ tiếc.

Gã nói tiếp, giọng gay gắt:

- Cái đó mới là tai hại ghê gớm cho họ. Họ chỉ nhìn thấy nôi gạo của họ thôi. Không nhìn xa hơn được. Họ không thể thấy cái gì xảy ra cho họ. Họ cứ bám vào những xiềng xích của họ.

Dick bảo:

- Đừng phí lời: Những câu đó đập mạnh đấy. Trong diễn văn của mày có những lời đó không?

- Không. Nhưng nếu anh nghĩ là nên, tôi sẽ cho vô.

Cột đèn điện thừa lắn. Bên đường mọc một hàng cây xiêm gai vì nhà cửa bắt đầu thừa thớt mà đồng quê lần lần chiếm lại ưu thế. Đường không lát đá, lác đác vài nóc nhà, vườn tược không được săn sóc.

Root lại phàn nàn một lần nữa:

- Tối gì mà như mực thế này, hờ trời! Tôi tự hỏi không biết có xảy ra chuyện lộn xộn gì không đây. Nếu có xảy ra thì đêm tối như thế này, xoay sở cũng tiện nhỉ?

Dick khịt mũi, kéo cổ áo thợ lên tới mũi. Họ làm thỉnh đi một lúc.

Root hỏi:

- Anh Dick, có gì thì anh kiếm cách tẩu thoát chứ?

- Không khi nào. Cầm ngắt. Có gì thì phải chịu đựng. Chỉ thị bảo vậy. Mày còn con nít. Tao có cảm tưởng rằng để mặc mày làm thì mày tẩu!

Root làm bộ gan:

- Anh tự cho là “yêng hùng” vì anh đã làm đại diện hai ba lần. Làm như đã sống trăm tuổi.

Dick đáp:

- Dù sao tao cũng không đái trong quần.

Root cúi đầu đi, hỏi nhỏ nhỏ:

- Anh Dick, chắc chắn là anh không bỏ chạy chứ? Anh chắc chắn rằng anh có thể ở lại mà chịu đựng chứ?

- Dĩ nhiên là tao chắc rồi. Tao đã chịu đựng một lần rồi. Chỉ thị như vậy, phải không? Vớ lại, nghĩ coi, như thế là quảng cáo tốt cho mình chứ? – Mắt chú tìm Root trong bóng tối – Tại sao lại hỏi tao như vậy chú mày? Mày sợ rằng mày sẽ bỏ chạy ư? Nếu sợ thì vô làm cái gì?

Root rùng mình:

- Anh Dick à, anh là người tốt. Điều tôi nói với anh, anh đừng kể cho ai nghe nhé? Tôi chưa bị thử thách lần nào. Làm sao tôi biết được tôi sẽ làm gì nếu có kẻ cầm dùi cui đập túi bụi vào mặt tôi. Ai mà biết được lúc đó mình sẽ làm gì, phải không? Tôi không tin rằng tôi bỏ chạy. Tôi rán không chạy trốn.

- Được đấy chú mày. Thôi đừng nói tới nữa. Nhưng nếu mày kiếm cách chuồn thì tao sẽ ghi tên mày lên tờ báo cáo đa. Chúng tao không chứa quân dê tiện nhất gan đâu. Đừng quên điều đó, nghe, chú mày.

- Lúc nào cũng chú mày, chú mày, chán quá. Ai chả biết anh già tuổi đảng hơn tôi.

Họ càng tiến thì những cây xiêm gai càng khít rậm. Gió xì xào trong lá. Họ đi ngang qua một cái sân, chó trong sân gừ gừ. Sương nhẹ bắt đầu vương trong không khí, các ngôi sao chìm trong màn sương.

Dick hỏi:

- Mày chắc chắn đã sửa soạn kĩ mọi thứ rồi chứ? Có đèn không? Những tờ giấy in nữa. Tao đã để hết cho mày.

Root đáp:

- Tôi đã làm xong cả chiều nay rồi. Chưa dán bố cao, nhưng có đủ trong thùng ở dưới ấy.

- Đã châm dầu vô đèn chưa?

- Đầy nhóc. Này anh Dick, tôi cam đoan rằng có một thằng nào đó dò xét mình, có không, anh?

- Chắc chắn. Luôn luôn có kẻ dò xét.

- Nhưng thỉnh thoảng, có lần nào anh hay tin chúng xuống bắt không?

- Mẹ kiếp, làm sao mà tao biết được? Mày tưởng mỗi lần chúng muốn đập bể mồm tao, chúng báo trước cho tao hay sao? Rán lấy lại tinh thần đi Root. Xuống quá rồi. Cứ điệu đó, riết rồi tao cũng hoảng lây.

II

Họ tới gần một căn nhà nóc bằng, thấp đen, bè bè trong bóng tối. Tiếng họ vang nặng nề trên đường bằng gỗ.

Dick bảo:

- Vẫn chưa có ma nào. Chúng mình mở cửa và đốt đèn đi.

Họ vô một cửa tiệm bỏ trống. Mặt kính của tủ bê bết bụi bẩn, coi đục đục. Một đầu, một tấm quảng cáo *Lucky Strick* dán lên mặt kính; còn đầu kia thì tấm hình cô *Coca-Cola* to lớn bằng giấy các-tông, y như hình ma. Dick đẩy hai cánh cửa và họ bước vô. Chú ta đánh một cây quẹt, đốt một ngọn đèn dầu, đẩy thông phong lại và đặt đèn trên một cái thùng lật úp, trước kia đựng trái táo.

- Root, thôi sửa soạn cho đủ đi.

Tường quét vôi còn loang lổ những vết cọ.

Một chồng báo bụi bặm nằm trong một góc. Hai cánh cửa phía trong đầy mạng nhện. Ngoài hai thùng để đựng táo, trong phòng tuyệt nhiên không có đồ vật gì khác.

Root tiến lại cái thùng, lấy ra một tờ yết thị lớn, in hình một người đàn ông, những nét đỏ và đen phản nhau. Gã lấy ghim ghim tấm hình trên tường quét vôi trắng sau ngọn đèn. Rồi gã ghim một tấm yết thị nữa ở ngay bên cạnh, một tờ tuyên truyền lớn, mực đỏ trên nền trắng. Sau cùng gã trở lại thùng kia, chồng lên mặt thùng những tờ truyền đơn và những tập sách nhỏ bìa thường. Bước chân gã vang lên trên mặt sàn trống trơn.

- Đốt cây đèn kia lên, anh Dick! Ở đây tối quá trời.

- Chú mày cũng sợ tối nữa ư?

- Không, họ sắp tới rồi. Khi họ tới, phòng phải sáng sủa một chút chút. Mấy giờ rồi?

Dick nhìn đồng hồ:

- Tám giờ thiếu mười lăm. Chắc họ sắp tới.

Chú dút hai tay vào túi áo thợ, uể oải đứng gần thùng truyền đơn, Không có chỗ để ngồi. Tấm hình in người đỏ và đen ngó trùng trùng trong phòng, vẻ tàn nhẫn, nghiêm khắc. Root dựa lưng vào tường.

Một ngọn đèn ngả ra màu vàng rồi từ từ hạ xuống. Dick đi lại gần cây đèn:

- Tao nhớ bảo mày rằng có đủ dầu đấy. Thế mà tim khô dầu rồi nè.

- Tôi cứ tưởng nó đầy dầu chứ. Ngó này. Một cây thì đầy ắp. Có thể san qua cây này được.

- San cách nào được? Phải tắt cả hai ngọn rồi mới san được. Mày có quẹt không?

Root nắn túi:

- Còn có hai cây.

- Mày thấy không! Thế là chỉ đốt được mỗi một ngọn đèn trong cuộc hội họp này. Đáng lẽ chiều nay tao phải đích thân kiểm soát mọi việc mới phải. Tao mắc việc ở thành. Tao tưởng tin cậy ở mày được chứ.

- Có lẽ có thể san vôi một chút dầu ở đèn này vô một cái thùng nhỏ rồi lại rót vô đèn kia.

- Phải đấy. Để rồi đốt luôn cái quán này hả? Mày thật hết chỗ nói.

Root lại dựa lưng vào tường:

- Sao mà họ vẫn chưa tới? Mấy giờ rồi anh?

- Tám giờ năm.

- Vậy thì họ còn làm cái gì nữa? Còn đợi gì nữa? Anh bảo họ tám giờ phải không?

- Câm miệng lại, nhãi con! Riết rồi mày làm tao nổi quạu. Làm sao tao biết họ đợi cái gì? Có lẽ họ đợi tuyết tan. Có lẽ họ lạnh. Bây giờ thì mày im đi một lúc cho tao nhờ.

Chú nhét sâu hai tay vào túi áo thợ của chú:

- Có thuốc lá không, Root?

- Không.

Cảnh rất tĩnh mịch. Gần khu trung tâm châu thành, xe hơi qua lại; người ta nghe thấy tiếng máy rồ và thỉnh thoảng có tiếng còi. Một con chó sủa bâng quơ ở căn nhà bên cạnh. Gió rít từng luồng trong lá, thổi bù những cây xiêm gai lên.

- Nghe này, anh Dick! Anh thấy có tiếng nói không? Chắc họ tới.

Hai người quay đầu lại, lắng tai nghe.

- Tao không nghe thấy gì cả. Mày tưởng tượng đấy thôi.

Root lại gần một cửa sổ cấu những dơ và ngoái ra ngoài. Khi trở về chỗ cũ, gã ngừng lại trước chõng truyền đơn, xếp lại kĩ lưỡng.

- Mấy giờ rồi anh Dick?

- Mày có yên không, thằng kia! Riết rồi mày làm cho tao hoá điên mất. Làm cái việc này phải có gan mới được. Tỏ ra cho chúng tao biết rằng mày có gan đi nào!

- Anh Dick ơi, tôi chưa làm đại diện lần nào mà.

- Bộ người ta không thấy điều đó hay sao? Mà còn cố ý tỏ ra như đâm vào mắt người ta nữa!

Những luồng leng keng ở cửa sổ. Một cánh cửa từ từ mở ra, bản lề rít lên nhè nhẹ. Gió thổi vào phòng, quất vào chõng giấy báo dơ ở trong góc, mấy tờ yết thị ở tường bay phất phất như tấm màn.

- Root, khép cửa lại... Không, để vậy, có người tới mình nghe rõ hơn.

Chú coi đồng hồ. Gần tám giờ rưỡi.

- Anh tin rằng họ tới chứ? Nếu họ không tới thì mình phải đợi họ bao lâu?

Người lớn tuổi ngó chăm chú về phía cửa sổ mở:

- Sớm lắm là chín giờ rưỡi mới được đi. Chỉ thị bảo rằng phải có cuộc hội họp.

Cửa để mở, tiếng động ban đêm nghe rõ hơn – tiếng lá khô của cây xiêm gai nhẩy múa trên đường, tiếng chó sủa rừi rạc và đều đều. Ở tường, tấm hình người in đỏ và đen hoá ra có vẻ doạ nạt trong chỗ tranh tối tranh sáng. Mép dưới tấm đó lại bay phất phất. Dick nhìn vào đấy, rồi bình tĩnh bảo Root:

- Nghe này, chú mày. Tao biết rằng chú mày sợ. Khi thấy sợ thì ngó ổng. Chỉ vậy là đủ. – Chú đưa ngón tay chỉ tấm hình – Ai chứ ổng thì không sợ. Nhớ lại tất cả những việc ổng làm.

Người trẻ tuổi ngó tấm hình:

- Anh tin rằng ổng không bao giờ sợ ư?

Dick mắng cho một thôi:

- Nếu ổng sợ thì cũng không ai biết được. Noi gương ổng. Đừng có tỏ cái nhát gan của mày ra cho thiên hạ người ta thấy mà đẹp mặt.

- Anh Dick, anh thật tốt bụng. Người ta mà sai tôi đi một mình thì không biết tôi sẽ làm ra sao.

- Thì chú mày cũng làm được việc lắm chứ. Chú mày có khả năng. Tao cảm thấy vậy. Chỉ chưa thử lửa lần nào thôi.

Root liếc vội ra cửa:

- Nghe, anh. Có tiếng người tới phải không?

- Thôi đi, lúc nào họ tới thì họ tới. Dù sao cũng khép cửa lại. Phòng này không lấy gì làm ấm.

- Nghe, anh. Tôi bảo có người tới mà.

Có tiếng chân bước vội vang trên đường, rồi thì chạy băng qua lề đường gổ. Một người đàn ông bận bộ đồ thợ đội nón thợ sơn, ulla vào phòng. Hẩn hẩn như hết hơi:

- Trốn đi, các bạn. Tụi nó tới làm ráp. Không một bồ nào tới họp đâu. Họ muốn bỏ rơi các bạn để các bạn chịu hết đấy. Tụi nó tới làm ráp bây giờ.

Mặt Root nhợt nhạt, tiều tụy. Gã lo lắng ngó Dick. Dick rùng mình, dứt tay vào túi, lưng khòm xuống, nói:

- Cảm ơn anh, cảm ơn anh cho biết tin đó. Anh trốn đi. Tụi tôi xoay xở sau.

Người kia bảo:

- Tụi nó bỏ rơi các anh, chứ không gì đâu.

Dick nhún vai:

- Họ không nghĩ tới tương lai. Họ không nhìn xa hơn cái chót mũi của họ. Anh nên trốn đi, nếu không bị chúng bắt a.

- Thế còn hai anh, không trốn ư? Tôi giúp các anh ôm đồ cho.

Dick cương quyết:

- Tụi tôi ở lại. Chỉ thị là phải ở lại. Phải chịu hết.

Người kia đi ra cửa. Rồi quay lại hỏi:

- Các anh muốn tôi ở lại với các anh không?
- Không. Anh thực tốt bụng. Anh ở lại vô ích. Có lẽ lần khác chúng tôi sẽ cần tới anh.
- Vậy tôi làm hết sức tôi rồi.

III

Dick và Root nghe tiếng chân người đó băng qua lề đường bằng gỗ rồi chạy tuốt trong bóng tối. Lá rụng như cào mặt đất. Tại trung tâm thành phố tiếng xe rồ rồ.

Root ngó Dick. Gã thấy hai bàn tay của người bạn già nắm chặt lại trong túi áo. Bắp thịt ở mặt nổi cứng lên, nhưng Dick rán mím cười với gã. Những tấm yết thị bay tung rồi lại áp vào tường như cũ.

- Chú mày sợ hả?

Root sừng cồ lên, toan chối nhưng rồi chịu thú:

- Vâng, em sợ. Có lẽ em không xứng đáng, anh ạ.

Dick có giọng gay gắt:

- Bình tĩnh chứ chú mày! Bình tĩnh lên chứ!

Rồi đọc cho gã nghe đoạn này:

- “Đối với những kẻ thiếu tin tưởng và hăng hái thì phải nêu gương kiên nhẫn cho họ theo (...)” Hiểu chưa, Root? Chỉ thị như vậy đó.

Rồi Dich lại yên lặng. Tiếng cho sửa gấp lên.

Root bảo:

- Chắc là chúng nó đấy. Anh có tin rằng chúng sẽ giết tụi mình không?

- Không, ít khi chúng giết ai lắm.

- Nhưng chúng sẽ đâm đá túi bụi, cái đó thì có chứ? Chúng cầm dùi cui đập vào mặt mình cho bể mũi ra chứ? Big Mike bị chúng đập bể hàm, bể ở ba chỗ.

- Bình tĩnh chú mày! Bình tĩnh lại đi! Và nghe anh nói nè: nếu có kẻ nào đập bể miệng chú thì không phải là hấn làm đâu mà là xã hội đấy (...) Nhớ kĩ điều đó không?

- Em không muốn bỏ chạy đâu, anh Dick. Em thề với anh là không. Nếu anh thấy rằng em sắp trốn thì anh làm ơn ngăn cản em nhé.

Dick lại gần gã, đặt bàn tay lên vai gã:

- Được, cứ yên tâm. Thằng tướng nào có vẻ chịu đựng được thì anh biết liền.

- Nhưng có nên giấu tất cả các giấy tờ này cho khỏi bị đốt không?

- Không. Một thằng tướng nào đó có thể nhét một cuốn vào túi để sau sẽ đọc. Như vậy cũng có ích chứ. Để sách lại đó. Và bây giờ thì câm miệng đi. Càng nói chỉ càng thêm rối trí thôi.

Con chó lại sủa ròi rạc, buồn bã như cũ. Một luồng gió cuốn một đám lá khô vô phòng, qua cửa để ngỏ. Tấm hình phồng lên và một góc bung ra. Root tới cầm lại cây ghim. Tại một nơi nào đó trong châu thành, một chiếc xe hơi thắng mạnh, rít lên.

- Anh Dick, anh nghe thấy gì không? Nghe thấy chúng tới không?

- Không.

- Này anh, Big Mike nằm sóng sượt trên đất, hàm bể nát, mà hai ngày sau mới có người lại khiêng đi.

Chịu không nổi nữa, người đàn ông lão luyện quay về phía thanh niên, một bàn tay nắm chặt rút ra khỏi túi áo. Chú chăm chú nhìn Root rồi quàng vai bạn, bảo:

- Nghe kĩ này, chú mày. Anh không biết gì nhiều, nhưng anh đã trải qua cái vụ đó rồi. Anh có thể nói chắc với chú mày rằng khi té xuống thì chú mày cũng không thấy đau. Không hiểu tại sao nhưng nó vậy đó. Dù chúng có giết chú mày nữa thì chú mày cũng không thấy đau.

Chú ta thả cánh tay xuống rồi tiến về phía cửa, ngó ra ngoài, lắng tai nghe cả hai phía, trước khi trở vô trong.

- Anh có nghe thấy gì không?

- Không, chẳng có gì cả.

- Theo ý anh, chúng đợi gì mà chưa tới hả?

- Làm sao tao biết được?

Root gắng sức nuốt nước miếng:

- Có lẽ chúng không tới đâu. Có lẽ là nói bậy, cái thằng tướng lại đây đó, có lẽ chỉ nói bậy.

- Có lẽ.

- Vậy thì chúng mình đợi đây suốt đêm để chúng lại đập bể mặt mình.

Cuồng phong nổi lên rồi thành linh tấ. Chó ngưng sủa. Một chuyến xe lửa hú lên một hơi dài, báo hiệu tới chỗ tránh, rồi sự tĩnh mịch đêm lại nặng nề hơn trước. Trong một căn nhà gần đó có tiếng đồng hồ reo. Dick bảo:

- Có người nào phải đi làm đêm đây. Có lẽ làm gác dang.

Trong đêm tĩnh, tiếng chú ta vang lớn quá. Cánh cửa khép nhẹ nhẹ lại, hơi rít một chút.

- Anh Dick, mấy giờ rồi?

- Chín giờ mười lăm.

- Trời ơi! Em cứ tưởng là hai ba giờ khuya rồi chứ... Sao chúng không tới phắt cho xong đi! Nghe này, anh, hình như có tiếng nói.

Họ đứng ngậy ra, đầu đưa ra trước, nghe ngóng:

- Nghe thấy gì không anh?

- Hình như có. Như có tiếng nói nho nhỏ.

Chó lại sủa, lần này dữ dội. Nghe thấy tiếng thì thầm, nhẹ nhàng, bình tĩnh.

- Kìa, anh. Hình như có người ở cửa sổ phía sau.

Dick cười gượng:

- Cái đó là chặn đường rút lui của mình đây. Chúng bao vây căn nhà rồi. Bình tĩnh chứ, chú mày. Chúng tới kìa. Nhớ rằng có gì thì không phải tại chúng đâu đấy mà tại xã hội.

Có tiếng chân nện vội vàng. Cửa mở tung. Một đám người đàn ông ồa vô chiếm phòng, quần áo sơ sài, nón đen. Họ cầm dùi cui và đoản côn. Dick và Root đứng ngay ngắn, cầm đưa ra, mắt ngó xuống, lim dim.

Khi vô rồi, bọn người hùng hổ kia thấy hơi khó chịu. Họ vây hai người trong phòng thành hình bán nguyệt, đợi cho có ai quyết định.

Gã thanh niên Root liếc ngang Dick và thấy người bạn lão luyện này ngó mình, nghi ngờ mình, dò xét thái độ mình. Root thọc mạnh hai bàn tay run run vào túi áo. Gã gắng sức thu nghị lực thành thử hơi chúi tới trước. Gã la lên, giọng the thé vì sợ sệt:

- Các đồng chí, các bạn cũng là người như chúng tôi. Hết thấy chúng ta là anh em...

Một cái dùi cui cao su rút lên, đập vào một bên đầu gã, nghe đập một tiếng. Root ngã quỵ, hai tay đưa ra chống.

Bọn kia đứng yên, vẻ hung dữ.

Root khó nhọc đứng lên. Tai gã té ra, máu chảy lênh láng xuống cổ.

Một phía mặt gã nát bấy, đỏ lôm. Gã lại đứng dậy rồi. Tiếng gã vang lên, nhiệt liệt. Tay gã không run nữa. Bây giờ giọng gã cương quyết, bạo dạn. Mặt gã đỏ lửa vì khoái cảm đến cực độ. Gã la lên:

- Sao các bạn không suy nghĩ. Chúng tôi làm cái đó là vì các bạn. Chỉ vì các bạn thôi. Các bạn không biết mình làm gì.

- Giết chết tui (...) như nhóp đó đi![\[3\]](#)

Có tiếng hực hực bực tức. Thế là sóng gió nổi lên. Khi té xuống, Root còn kịp thoáng nhìn thấy nụ cười khiêu khích, gay gắt, gượng gạo của Dick.

IV

Gã đã nhiều lần tỉnh mà không tỉnh hẳn, y như một vật chìm sâu ở đáy, mới nhoi lên được gần tới mặt nước. Sau cùng gã mở mắt ra, nhận được các vật ở chung quanh. Mặt và sọ hằn quấn đầy băng. Gã chỉ thấy một tia sáng lọt qua mí mắt sưng húp của gã. Gã nằm dài một lúc, rán nhớ lại mọi việc. Rồi gã nghe tiếng Dick nằm bên cạnh hỏi gã:

- Tỉnh rồi hả, chú mày?

Root thử giọng nói của mình, thấy nó oang oang, lạ tai:

- Em có cảm giác đó.

- Sợ chú mày bị nặng! Anh tưởng chú mày tiêu rồi chứ. Lo cho cái mũi của chú mày là phải. Chắc khi lành rồi, nó chẳng ngộ lắm đâu.

- Còn anh, chúng làm gì anh?

- Chúng làm tiêu một cánh tay và hai ba sườn của anh.

Phải tập áp mặt xuống đất: Để tránh cho cặp mắt – Dick ngừng nói, thở gượng nhẹ - Xương sườn gãy, thở đau quá. Thế mà hên (...)

- Chúng mình ở trong khám hả?

- Ừ, lao xá dưỡng bệnh.

- Lý do gì?

Root nghe Dick rán hực hực, hỗn hển vì đau:

- Vì hô hào làm loạn. Sáu tháng. Đoán vậy (...)

- Anh đừng bảo chúng rằng em làm ở mỏ, anh Dick nhé.

- Không, không bảo đâu. Bây giờ thì im miệng đi. Giọng chú mày có vẻ còn mệt đấy. Nằm yên.

Root nín thinh, nằm dài ra, không nhút nhích như có một lớp đau như bao bọc toàn thân. Nhưng được một lát gã lại lên tiếng:

- Anh Dick, lúc đó em không thấy đau anh ạ. Lạ thật, lúc đó sao mà hăng thế, hăng dữ.

- Chú mày cừ ra phết. Cừ y như những người cừ nhất mà anh đã thấy. Anh sẽ khen chú mày với uỷ ban. Thật là cừ.

Đầu óc lộn xộn, Root rán nhớ lại một điều gì.

- Trong khi chúng đập em, em muốn bảo chúng rằng em cóc cần.

- Ừ, như anh đã nói với chú mày mà. Không phải chúng nó đâu. Xã hội đấy. Không nên oán chúng. Chúng không biết.

Root nói bằng một giọng nói ngái ngủ. Gã đau ê ẩm cả người.

- Anh Dick, anh còn nhớ trong *Thánh Kinh* không, cái đoạn nào đó nói một câu gì như thế này: *Xin cha tha thứ cho họ vì họ không biết họ làm gì*.

Dick nghiêm khắc đáp:

- Thôi mà, bỏ cái ngón tôn giáo đó đi, chú mày. Rồi đọc tiếp câu này: *"Tôn giáo là thuốc phiện của dân chúng"*.

Root bảo:

- Vâng, em biết lắm. Nhưng em có nói gì đến tôn giáo đâu. Khi không em nhớ tới câu đó, thế thôi. Hình như em cảm thấy gì giống vậy.

[1] Các bạn có thể xem nguyên tác *The Raid* tại <http://www.unz.org/Pub/NorthAmericanRev-1934oct-00299>. (Goldfish)

- [2] Cô em u sấu, lại đây với anh.
- [3] Nguyên văn tiếng Anh: “*Kill the red rats!*”. (Goldfish).

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách :

Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>